

KLIC-BEELDEN
ALTIJD COMPLEET

Van print naar digitaal

Tekst: Arend Jan Blomsma
Foto's: Verheij, Blomsma

Na 2 februari levert het Kadaster geen gelaagde pdf meer bij een Klic-melding. De beste manier om dan nog goed met een Klic-levering om te gaan, is gebruik te maken van een viewer. Dat betekent meer en beter uitzoeken op kantoor. Het is echter ook de logische overstap naar het gebruik van een app in het veld.

In 2019 waren er in Nederland nog ruim 40.000 gevallen van graafschade. De directe herstelkosten bedroegen al 33 miljoen euro, maar de indirecte kosten, zoals stroomuitval of vertragingen bij de uitvoering van een project, liggen waarschijnlijk nog veel hoger.

Het Kadaster levert de gegevens na een Klic-melding aan in een zip-file. Dat blijft zo, maar er gaat wel wat veranderen. Per 2 februari 2021 verdwijnt namelijk de gelaagde pdf (het LP-bestand) met de ligging van alle kabels en leidingen in één overzichtskaart uit de zip-file. De reden hiervoor is dat er ondernemers zijn die alleen deze kaart aan de machinist meegeven. Hiermee beschikt de machinist echter niet over alle benodigde informatie. Dat is zeker het geval nu sinds maart van dit jaar de gebiedskaart een andere kwaliteit heeft. Was het voorheen een rasterbestand, nu is het een vectorbestand. Dat bevat veel meer informatie

over de eigenschappen van kabels en leidingen in zogenoemde attributen, bijvoorbeeld over de aard van de buis of leiding, de diameter en de hoogte van de druk of spanning.

Deze informatie is in feite uitsluitend te lezen door een geschikte viewer te gebruiken. Het volstaat dan niet om een geprinte overzichtskaart aan de machinist mee te geven. Volgens de regels van de WIBON moet de grondroerder namelijk alle gebiedsgegevens die het Kadaster aanlevert op de graaflocatie hebben, zoals leveringsinformatie, liggingsgegevens, detailkaarten, brieven van netbeheerders, contactgegevens en schetsen van huisaansluitingen, maar ook de relevante eigenschappen van de kabels en leidingen, de attributen. Dit is veel te omvangrijk om uit te printen. Het ministerie van Economische Zaken en Klimaat heeft daarom in februari aangegeven dat een definitieve oplossing van deze problematiek ligt in

volledig digitaal werken. Aangezien deze overgang van print naar digitaal niet direct kon plaatsvinden, is er een overgangperiode afgekondigd. Aangezien per 2 februari de gelaagde pdf niet meer beschikbaar komt, is het verstandig om de Klic-levering van het Kadaster zo snel mogelijk digitaal te ontsluiten en te delen.

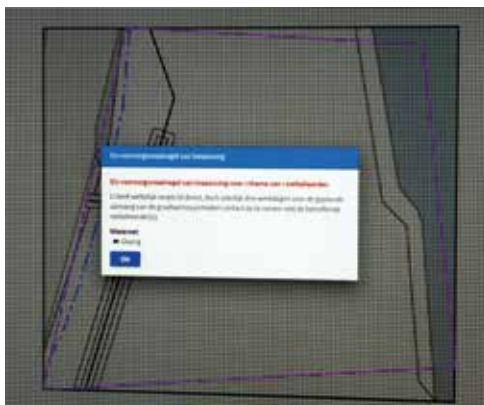
IN EEN VIEWER KUN JE MAKKELIJKER INZOOMEN EN ZIE JE MEER EIGENSCHAPPEN

GEBRUIK VAN VIEWER OF APP

bd, de bandendruk, de gesteldheid van de bodem en de groeifase van het gewas, aldus Van Esch. “Eén wiel per spoor van een driewieler beschadigt langer gras bijvoorbeeld minder dan meerdere wielen per spoor. Daarbij verdichten aangedreven wielen van een driewieler minder dan een combinatie van een trekker en getrokken wielen onder een tank. Die trekker heeft veel meer slip en dat geeft weer meer zodebeschadiging.”

MAXIMALE ASLASTEN

Er zijn twee manieren om de informatie uit de Klic-levering te ontsluiten. In de eerste plaats is dat de Klic-viewer van het Kadaster zelf. Deze software draait op Windows of online. Het gebruik is gratis. Deze basis-viewer biedt alle noodzakelijke functionaliteiten. Er is ook een printfunctie, met name bedoeld voor ondersteuning of extra instructie aan het graafteam. In de viewer kun je gemakkelijk inzoomen en krijg je met het aanklikken van de leiding de relevante eigenschappen over de leiding, ook wanneer er meerdere leidingen boven elkaar liggen. Behalve van het graafgebied is er sinds kort ook informatie op te vragen van een groter gebied, het informatiepolygoon. Zo kun je ook zien waar net buiten het graafgebied leidingen lopen en of dit gevaarlijke leidingen zijn. In de viewer staat een extra toelichting over de wet-

telijke verplichting bij een eis voorzorgsmaatregel bij gevaarlijke leidingen.

De tweede manier om de Klic-levering te ontsluiten, is met een app die wordt aangeboden door commerciële marktpartijen. Handig aan dit soort apps is dat je met een GPS-connectie op een tablet of smartphone in het veld kunt zien waar de leidingen liggen. De meest gebruikte is de Klic App van GOconnectIT. Deze is niet alleen geschikt voor bedrijven die incidenteel een melding doen, maar ook voor grote bedrijven met meerdere meldingen per week en meerdere machines op een project. Een andere app is Blindguide. Deze is in de basisuitvoering gratis, maar als er extra functionaliteiten worden gevraagd, moet daarvoor worden betaald. Eén van die functionaliteiten is augmented reality, een 3D-presentatie van het veld. We noemen verder nog de Geolantis Klic-viewer van Geodis.

INFORMATIE

Meer informatie is te vinden op de volgende websites:

Kadaster	www.kadaster.nl/zakelijk/producten/graafwerk/klic-viewer
Kabel & Leiding Overleg Agentschap Telecom	www.klo.nu www.agentschaptelecom.nl/onderwerpen/kabels-en-leidingen
GOconnectIT	www.goconnectit.nl
Blindguide	www.blindguide.nl
Geolantis	www.geolantis-klicviewer.nl

De extra functionaliteiten van de apps zijn uiteenlopend, zoals het combineren met eigen projectinformatie en instructies, het vastleggen van veldinformatie met foto's en het inmeten door een koppeling met GIS-systemen. We noemden daarnaast al de mogelijkheid met GPS voor het vinden van kabels en leidingen en verder zijn er nog het gemak van het melden van calamiteiten en het verplichte terugmelden van afwijkende liggingen. Het blijft nodig om proefsleuven te graven, maar het vastleggen daarvan kan ook via de meeste apps. Agentschap Telecom heeft een aantal webinars gehouden over CROW 500 en het voorkomen van graafschade. Daarin zit ook een aflevering over het omgaan met vectorinformatie uit een Klic-levering. Die is terug te kijken op www.kabelenleidingoverleg.nl/webinarterugkijken.

Wie nog een keuze moet maken uit de viewers en apps doet er goed aan te rade te gaan bij collega's. Het is goed te weten met welke systemen hoofdaannemers en opdrachtgevers werken om Klic-gegevens gemakkelijk te kunnen uitwisselen.

GEBUIKERSERVARINGEN

Barend Coster, planner Verhuur- en loonbedrijf Schuurman BV, Abcoude

'IK VIND HET BELANGRIJK DAT DE INFORMATIE IN HET VELD COMPLEET IS'

Eén van de bedrijven die de Klic-viewer van het Kadaster gebruikt, is Verhuur- en loonbedrijf Schuurman BV in Abcoude. Planner Barend Coster is één van de mensen die ermee werkt. "We leggen veel leidingen aan en doen voor de hoofdaannemers het grondwerk. Die hoofdaannemers doen daarbij de Klic-meldingen, maar we nemen ook zelf klussen aan en dan doen wij de meldingen. Dat zijn er de ene keer twee in de week en soms maar één in de maand. Dat wisselt heel erg. Ik vind het goede aan de Klic-viewer dat hij veel informatie biedt, bijvoorbeeld over het soort leidingen en kabels. Je kunt er goed afstanden mee meten en ook bij inzoomen blijft de kwaliteit van het beeld of een print goed. Een eis voorzorgmaatregel komt meteen als pop-up in beeld en die kun je dus niet vergeten. Wat ik minder vind, is dat de informatie over afsluiters, kranen en oude aftakkingen ontbreekt of niet duidelijk is. Als we graafschade hebben, is het in veel gevallen doordat de machinist een uitsteeksel raakt dat niet op de kaart

staat. Ik print alle informatie uit voor de mensen in het veld. Dat zijn al gauw acht kantjes, maar het kunnen er ook gemakkelijk vijftien zijn. Ik vind het belangrijk dat de informatie in het veld compleet is. Graafschade is duur en wat zijn dan een paar A4-tjes extra? Ook de aanbiedingsbrief met de mededeling dat de aangeleverde informatie door het Kadaster compleet is, print ik uit en geef ik mee. Geen bak gaat er de grond in zonder geldige Klic-melding. Ik leg er ter vergelijking van de kaart nog wel eens de informatie van Google Maps naast. Daarop staan de bomen en dat kan een handig hulpmiddel in het veld zijn om de leidingen te vinden. Het zou ook mooi zijn wanneer je op de Klic-viewer zou kunnen wisselen tussen kaart en luchtfoto, zoals je dat bij Google Maps kunt.

Ik denk dat we in de toekomst wel met een app gaan werken om alle informatie in het veld beschikbaar te hebben, maar vooral om gemakkelijk de kabels en leidingen te vinden."

Niels van den Dool, Verheij Integrale groenzorg, Sliedrecht

'IK HOEF MAAR ÉÉN ACTIE TE DOEN EN OP ÉÉN PLAATS IN TE LOGGEN'

Verheij Integrale groenzorg in Sliedrecht is een groenvoorzieningsbedrijf met 140 medewerkers. Juist door de integrale aanpak zijn er veel projecten die een Klic-melding vergen. Dat is de taak voor het bedrijfsbureau en Niels van den Dool is één van de mensen van de werkvoorbereiding. Hij werkt al ruim drie jaar met de Klic-app van GOconnectIT. "Als ik een project voorbereid, kan ik dat ruim van tevoren doen", vertelt Niels. "Als ik een geplande startdatum ingeef, stuurt de app kort daarvoor de Klic-melding naar het Kadaster. We hebben dan een zo recent mogelijke Klic-levering en is er ook voldoende tijd om rekening te houden met een eventuele eis voorzorgmaatregel. Ik geef in het project aan welke ploegleiders in het veld verantwoordelijk zijn. Die hebben allemaal hun eigen tablet met een unieke account, waarop ze de Klic-levering krijgen.

van het project waarmee ze bezig zijn. Ze hoeven dus niet door heel veel bestanden te zoeken om de juiste Klic-levering te vinden. Aan de tablet is GPS gekoppeld, zodat ze in het veld de eigen positie zien ten opzichte van de kaart en de kabels en leidingen. Met een meettool zijn de posities van de proefsleuven gemakkelijk te bepalen. Als je een proefsleuf graaft, geef je op de app aan waar je dat doet en dan krijg je in beeld welke kabels en leidingen je tegen zult komen.

Belangrijk is om veldinformatie te registreren. Zo kun je foto's en informatie over de proefsleuf ingeven, net als het melden van een afwijkende ligging van kabels of leidingen. En mocht het nodig zijn, dan kun je alle informatie van een graafschade direct invoeren. Overigens hebben we maar heel weinig schades, hooguit één per jaar, terwijl we toch gemiddeld vijf, zes Klic-meldingen per week doen. Maar als je een keer schade hebt, is het goed om te weten dat je alles op orde hebt. En dat heb je met deze app."

Ik hoef maar één actie te doen en maar op één plaats in te loggen. De ploegleiders krijgen op hun eigen account ook alleen maar de levering

